

nil se kmalo proti zapadu, prehodil dolgo ulico „Taborstrasse“, čez Ferdinandovi most prišedši, okrenil se proti sloveči „Ringstrasse“, ter prek cesar Franc-Jozefove vojašnice gredé, bližal se vedno bolj videnskemu krogu. Popolnoma utrujen dolge hoje prišel sem že dovolj pozno domu, vendar zadovoljen, ker sem zvedel po lastnem prepričanju, da kdor hoče edino le notranje dunajsko mesto obhoditi, sme si že zaárati pri usnarju pár kratkih podplatov.

(Dalje prih.)

Dopisi in novice.

Poziv na II. obéu hrvatsku učiteljsku skupštinu u Petrinji.

Podpisani mjestni odbor pozivlje ovim svom radošću sve učiteljstvo na II. obéu hrvatsku učiteljsku skupštinu, koja će se dne 24., 25., 26. i 27. Kolovoza (avgusta) t. g. u Petrinji, u metropoli krajskoga pučkoga učiteljstva, održavati.

Umoljavaju se gostovi najujudnije, da bi se izvolili do 10. Kolovoza prijaviti ovom mjestnomu odboru uz priloženu l for. a. v.; na što će jim se pristupnice odmah priposlati. Mjestni se je odbor zbog obaljenja ciene obratio (obernil) na parobrodarska i željeznička društva, pak na upravu kupskoga mosta u Sisku, ter se nada povoljnu odgovoru, što će se po novinah obznaniti.

Iz Siska u Petrinju i natrag vozit će se gostovi na kolih (vozovih), koja će mjestni odbor priskrbiti. U tu svrhu konstituirat će se u Sisku pododbor, koji će gostove na kolodvoru i pri parobrodu dočekivati i prilike jim doznačivati; stoga odbor veoma moli, da bi gostovi izvoljeli naznačiti dan svojega dolazka u Sisak, i ako je moguće, da bi si zato odabrali dane između 20. i 24. Kolovoza. Kola će biti tako uređena, da se u njih uvijek po četvorica mogu voziti. Odbor će se pobrinuti, da bi i ova vožnja što jeftinija bila. I o toj će se cieni gostovi za vremena točno obavijestiti.

Što se stanova i inih udobnostij tiče, učinit će Petrinja, što je samo moguće, te će gostove najvjernije svim (vsem) poslužiti, čim je bogata. Nu za svaki slučaj umovljavaju se gostovi, da bi se izjavili, da li su voljni imati bezplatan stan ili isti uz umjerenu cienu.

U nadi, da će se ovom iskrenomu i srdačnomu pozivu što više hrabrih zatočnika narodnoga napredka odazvati, jesmo

u Petrinji, dne 26. Lipnja 1874.

Za mjestni odbor II. obéu hrv. učit. skupštine:

Pechan Ante, perovodja.

Iz ptujske okolice. Učiteljsko društvo ptujskega okraja je imelo 2. july svoje 6. letošnje zborovanje v mestni kazini. Predsedoval je gsp. podpredsednik, učit. Ferk. Zborovanje se je začelo z drugim znanstvenim govorom gsp. grofa Wurmbrand-a; vdeležilo se je bilo mnogo inteligentnih Ptujčanov. Gsp. govornik je iz svojega poslednjega govora sklepal na zgodovino omike prirodnih ljudstev in na sorodnost ljudskih plemen. Gsp. govornik je kazal navzočnim glave raznih ljudskih plemen in je vse prav zanimivo pojasnoval. Spodbujal je gospode učitelje, naj išejo znamenitih starin po ptujskem, ormuškem, ljutomerskem in rogačkem okraju, da se sčasoma napravi mali krajni muzej. Gsp. grof misli s gsp. učitelji obiskovati razna nahajališča starin. Gsp. predsednik se spodobno zahvaljuje blagemu šolskemu prijatelju, ki je pred kratkim

tukajšni okrajni učiteljski bukvarnici podaril 100 bukev znanstvenega zadržaja, da je počastil zbor s svojima govoroma. — Sedaj pride na versto službeni del zborovanja. Zapisnik 11. junija se poterdi. Perovodja g. Robič pove službene vloge, in poroča ob eném tudi o sklepih društvenega predsedništva v seji 25. junija. Med vlogi se omenja dopis ptujske podružnice c. k. štajarske gospodarske družbe dne 22. junija, ki vabi ljudske učitelje, da bi družbo razširjali med prostim kmečkim ljudstvom, in ljudstvo o tem poučevali. Vsled tega so pristopili skoro vsi ljudski učitelji ptujskega okraja, kateri še niso bili udje imenovani podružnici. Kako se ima izvrševati delavnost, bode se posvetovalo pri prihodnji seji podružnice. Mestni učiteljici gni. Schulz in Zurhaleg pristopite kot izvanredna uda učiteljskemu društvu.

Iz seje c. k. dež. šolskega sveta 11. junija. C. k. deželni vladi se oddaja utherlandno poročilo (motivirte Aeußerung) v zadevah nadaljno-izobraževalnega gospodarskega tečaja v letošnjih šolskih počitnicah v Gradcu, kjer se poroča o vzrokih, zaradi katerih nadaljno-izobraževalnih tečajev v kmetijstvu na Kranjskem ni. — Oddaja se slav. c. k. ministerstvu za uk in bogočastje zahtevani predlog zastran umerjenja potnine novo-izvoljenega c. k. šolskega nadzornika za Kranj. — Prošnja neke pripravnice za dopust k zrelostnemu izpitu, tako da se ji pregleda predpisana starost, predlaga se z nasvetom slav. ministerstvu. — V Mengšu na dvo-razredni šoli se dovoli poldnevni poduk izvanredno in toliko časa, da se napravi 3. razred, ali da se kje drugej napravi še ena šola v mengškem okraji. — Neki okrajni šolski svet prosi, da bi se učitelju privolilo izstopiti iz svojega šolskega okraja in vstopiti v drugega. Se dovoljuje; učitelj pa, ki je svojevoljno popustil prvo službo, naj se pismeno okara, in naj se mu zažnga, da se bode z njim ostrejši ravnalo, ako še kedaj stori kaj enacega. — Kranjskemu deželnemu odboru se odgovarja v zadevah obertnijskih šol na Kranjskem, da so take šole sedaj le samo v Ljubljani in v Rudolfovem, in da se obertnijski učenci v Kočevji že poldrugo leto ob nedeljih in praznikih poučujejo v risanji, zato se je na višjem mestu privolila in izplačala primerna podpora, in da naj se letos podpirate le dve poprej imenovani šoli iz Frauc-Jozefove vstanove, katero je utemeljil kranjski deželni zbor.

Ker je c. k. okrajni šolski svet v Kamniku prosil nove pripomoči za šolo v Komendi, kjer se je postavilo še eno nadstropje na šolo, in so se troški nad prvotni prevdarek znatno pomnožili, daje se na znanje kranjskemu deželnemu odboru, kar zadeva namreč trošek za zidanje šol na Kranjskem l. 1874. — C. k. okraj. šolskemu svetu v Rudolfovem, ki je predložil pisma zastran naprave javne šole v Gorenjih žicah se naroča, da naj obravnava nadaljuje. — Nekomu predsedniku krajnega šolskega sveta, kateremu je neki krajni šolski svet naložil v kazen plačati potnino odposlanega po šolski troškini prevdarek, se je prizaneslo. — Okrajnemu šolskemu svetu v Černomlji, ki je poročal zastran naprave nove šole v Dobljcu, se naroča, da naj dalje obravnjuje. — Marijani Praprotnik, vdovi ranjkega Jakoba Praprotnika, se dovoli letna pokojnina 146 gl. 66 kr. iz kranjske pokojninske blagajnice. — Več učiteljem se dovoljuje denarna pripomoč in nagrada. — Vgovor županij v Radovljici, Predtergom in Lancovi zoper pobiranje šolnine 30 kr. za vsacega otroka, ki hodi v radovljiško šolo, zavrača se na §§. 38—41 dež. post. dne 29. aprila 1873. št. 21. dež. zak. in na predlog c. okrajnega šl. sveta, poterjenega po dež. šol. svetu; kar pa se tiče oproščenja vplačevanja šolnine, prav za prav odprave šolnine, daje se le-to na znanje kranjskemu deželnemu odboru z ozirom na to, da se ravno posvetujejo, kako bi bilo mogoče deželno šolsko postavo v tem (o vplačevanju šolskega denarja) preurediti. — Pro-

šnja bivšega učitelja do Njih Veličanstva za pokojnino iz milosti se oddaja kranjskemu deželnemu odboru, da v tej stvari izreka svoje mnenje.

— Učitelji ljubljanske okolice se zberejo v sredo 22. julija. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o šolah. 2. Volitev dveh poslancev v deželni šolski zbor. 3. Samostalni predlogi.

Iz Notranjskega se piše S. N., da je bil 2. julija v Postonji okrajni uč. zbor, katerega je vodil c. k. okrajni sl. nadzornik g. L. Hiti. Posvetovali so se zastran poučevanja v metrični meri in vagi, o risanju in pisanju. Potem je poročal odbor za okrajno učiteljsko bukvarnico. Za poslance v deželni učiteljski zbor so se izvolili g. g. K. Demšar, M. Zarnik in Fr. Mercina. C. k. okrajni glavar je ukazal vsem tistim učiteljem, kateri še niso za maj in junij plače dobili, da naredo pobotnice, da se jim pri davkarji izplača, rekoč, da v kratkem pričakuje zopet denarne zaloge iz Ljubljane. (Ravno te dni je deželni odbor zopet poslal okoli 2000 gl. okrajnim poglavarstvom za učit. plače. Do konca leta bode báje dajal, dokler bo kaj v blagajnici. Vred.)

— 26. — 29. maja so imeli nemški učitelji svoje XXI letno zborovanje v Vratislavi. Navzočnih je bilo nad 3000 učiteljev iz vseh vetrov Nemčije. — Od sklepanja omenimo le to, da so učitelji izrekli, da hočejo popolnoma državni biti, in da hočejo pomagati, da se ugonobe vsi neprijatelji državne velevlasti, med temi pa mislijo ultramontance, in social-demokrate.

— Prežalostna novica je došla vsemu svetu vzlasti slovanskemu. — V Ptujci na Štajarskem je umrl 3. julija gosp. Jurij Caf, jezikoslovec, ki je slovel ne le med Slovenci ampak tudi med drugimi narodi. Bil je beneficijar v tem mestu, v poslednjem času neki posebno zamišljen, za to so ga hoteli v norišnico v Gradec peljati, kar se nesrečnež v blaznosti sam usmerti. — Žalostna nam osoda! Pač ne moremo in ne smemo drugega reči: Bog mu bodi milostiv!

V Colu nad Vipavo je bil 4. t. m. prav spodbudno in slovesno k pokopu spremljen ondodni verli učitelj g. Val. Bernot. Šolski nadzornik gosp. L. Hiti s 3 drugimi gospodi je vodil pokop, imel ginljiv govor, tovariši iz vse vipavske doline so mu milo zapeli nagrobno; spremljali so ga hvaležni srenjčani in mladina. Ondodni gosp. župnik J. Janša je ranjkemu skazoval vsestransko izdatno pomoč. Bog mu poverni; ranjkemu pa podeli večni mir! (Dan.)

— Ljubljanske mestne šole se končajo 30. t. m.; c. k. učiteljsiše in srednje šole pa 1. avgusta.

Premembe v učiteljskem stanu.

Gsp. J. Peruci iz Toplic gre v Spodnji Log na Kočevskem, g. Marka Kovšca iz Selc pri Železnikih v Kropo. — Stalno se vmetujeta: Gsp. France Bevek v Šent-Vidu pri Berdu in Jože Korban v Vodichah. — Gsp. France Pičnik iz Presida pride k sv. Gregorju nad Sodražico. Umerla sta g. g. Anton Flis v Laškem na Štaj. 26. p. m. in Valentin Bernot na Colu 2. t. m. R. I. P.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na c. k. učit. izobraževališču služba učitelja za telovajo. — Plača enako drugim učiteljem na vadnici. — Prošnje do 24. t. m. na c. k. dež. š. svet.

Listnica. Gsp. dopis iz Štirskega. Anonimih dopisov »Tov.« ne priobčuje, naj se že pošiljajo vredništvu ali založništvu. — Gsp. J. Grozniku v Gorjah. Poslali ste za 2. polovico 2 gl. 50 kr.; tedaj 1. gl. preveč. Izvolite, čemu? Gsp. Fr. V. v Gorici. Hvalat pride vprihadnje.